

Methodik zur Erhebung grenzüberschreitender Verflechtungen/ *Metody badań transgranicznych powiązań*

Anja Schmotz, M.A., TU Dresden

Daniel Wätzig, M.Sc., TU Dresden

Methodik zur Erhebung grenzüberschreitender Verflechtungen

Metody badań transgranicznych powiązań

Definicja pojęcia

- niemiecki „Verflechtungen“ (flechten = pleść), polski „przepływy“
- Przepływy ponadgraniczne: **przepływy fizyczne** (osoby, dobra) oraz instytucjonalne, które mają swój punkt wyjścia lub punkt docelowy w regionie badawczym (**pograniczu**)
- region badawczy: powiat zgorzelecki i powiat Görlitz

Begriffsdefinition

- deutsch „Verflechtungen“ (von „flechten“), polnisch „przepływy“ (Ströme)
- Grenzüberschreitende Verflechtungen: **physische Ströme** (Personen, Güter) sowie institutionelle Verflechtungen, die ihren Start- oder Zielpunkt in der Untersuchungsregion (**Grenzraum**) haben
- Untersuchungsraum: Landkreise Görlitz und Zgorzelec

Methodik zur Erhebung grenzüberschreitender Verflechtungen

Metody badań transgranicznych powiązań

Poziom europejski

- Agenda Terytorialna 2020
 - sześć priorytetów,
m.in. „Integracja terytorialna w transgranicznych i ponadnarodowych regionach funkcjonalnych“
- **perspektywa finansowa UE 2014-20**
 - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

Europäische Ebene

- Territoriale Agenda 2020
 - sechs Prioritäten,
u.a. „Territoriale Integration in grenzüberschreitenden und transnationalen funktionalen Regionen“
- **EU-Förderperiode 2014-20**
 - Integrierte territoriale Investitionen **(ITI)**

Methodik zur Erhebung grenzüberschreitender Verflechtungen

Metody badań transgranicznych powiązań

Cele

- Wskazowki przyszłej **delimitacji** polsko-saksońskiego obszaru pogranicza
- Wskazowki ponadgranicznego **rozwoju strategii**
- Rozwój **modelu** ankietowania ponadgranicznych przepływów

Zielstellungen

- Hinweise auf zukünftige **Abgrenzung** des sächsisch-polnischen Grenzraums
- Hinweise für grenzübergreifende **Strategieentwicklung**
- Entwicklung eines **Modells** zur Erhebung grenzüberschreitender Verflechtungen

Methodik zur Erhebung grenzüberschreitender Verflechtungen

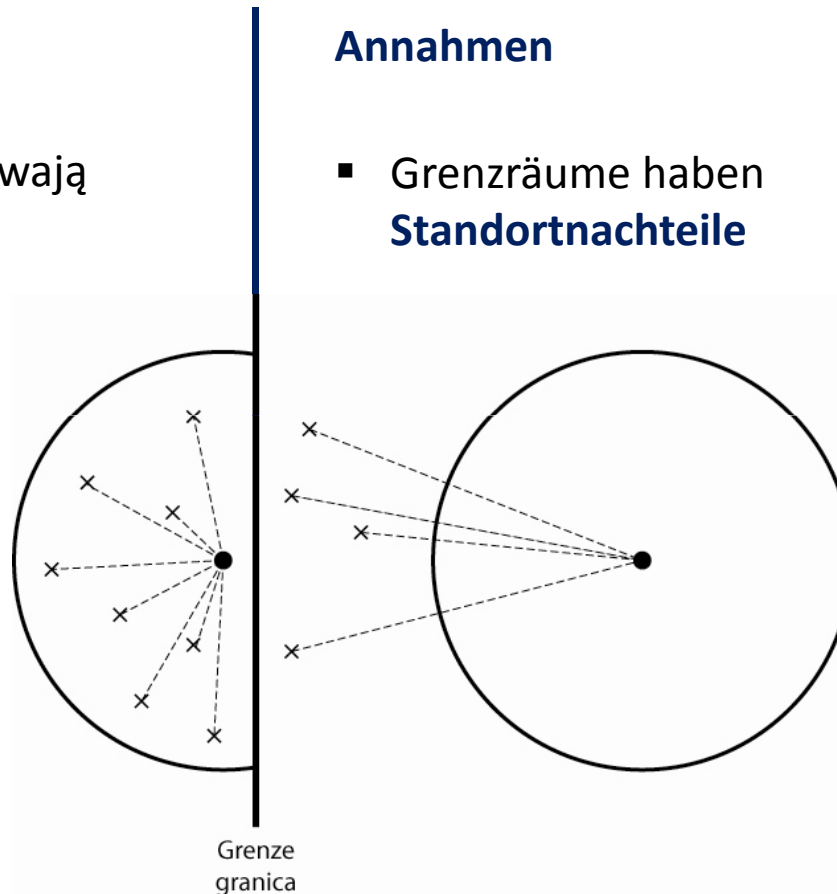
Metody badań transgranicznych powiązań

Założenia

- Obszary przygraniczne odczuwają **niekorzystne położenie**

Annahmen

- Grenzräume haben **Standortnachteile**

Methodik zur Erhebung grenzüberschreitender Verflechtungen

Metody badań transgranicznych powiązań

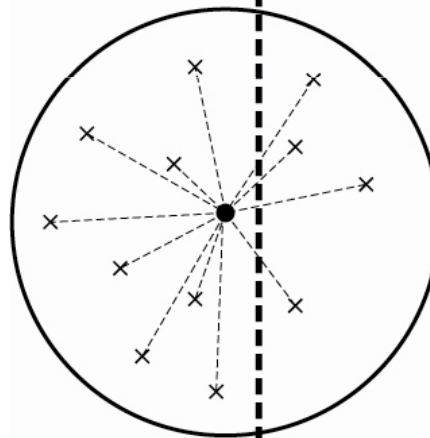
Założenia

- ponadgraniczne powiązania mogą **zrekompensować** jego niekorzystne położenie

- **różnice strukturalne** są bodźcem i motorem transgranicznych powiązań

Annahmen

- grenzüberschreitende Verflechtungen können **Nachteile kompensieren**

- **Strukturunterschiede** sind ebenfalls Auslöser und Motor für grenzüberschreitende Verflechtungen

Methodik zur Erhebung grenzüberschreitender Verflechtungen

Metody badań transgranicznych powiązań

Założenia

- **Motywacje** w przepływach transgranicznych:
 - czynniki ekonomiczne
 - czynniki społeczne/ kulturowe
- Ważność **ram instytucjonalnych** dla przepływów
- **Bariery** dla przepływów transgranicznych

Annahmen

- **Motivationen** für grenzüberschreitende Verflechtungen:
 - ökonomische Faktoren
 - soziale/ kulturelle Faktoren
- Bedeutung des **institutionellen Rahmens** für Verflechtungen
- **Barrieren** für grenzüberschreitende Verflechtungen

Methodik zur Erhebung grenzüberschreitender Verflechtungen

Metody badań transgranicznych powiązań

Metodyka

1. Analiza wyników ankiety
2. Poszukiwanie danych statystycznych:
 - przepływy fizyczne (osobowe i towarowe)
 - przepływy instytucjonalne
3. Wywiady eksperckie

Methodik

1. Analyse der Befragungsergebnisse
2. Recherche von statistischen Daten zu:
 - physischen Verflechtungen (Menschen- u. Güterströme)
 - institutionellen Verflechtungen
3. Experteninterviews

Methodik zur Erhebung grenzüberschreitender Verflechtungen

Metody badań transgranicznych powiązań

Pierwsze wyniki ankiety

- Badanie ważnych **dziedzin przepływów**:
 - „Jak bliskość granicy wpływa na Pani/Pana jakość życia?” (skala)
+
 - „Jak wyraża się ten wpływ?” (otwarte pytanie, max. 4 przykłady)

Erste Befragungsergebnisse

- Erhebung wichtiger **Verflechtungsbereiche**:
 - „Wie wirkt sich die Grenznähe auf Ihre Lebensqualität aus?” (Skala)
+
 - „Wie äußert sich dieser Einfluss?” (offene Frage, max. 4 Beispiele)

Methodik zur Erhebung grenzüberschreitender Verflechtungen

Metody badań transgranicznych powiązań

Pierwsze wyniki ankiety

- Badanie ważnych **dziedzin przepływów**:
- 969 poszczególnych odpowiedzi, podzielonych na 10 dziedzin do analiz
- Najczęstsze pozytywne odpowiedzi:
 - **Gospodarka** (cena/ dostępność/ jakość produktów, usługi – tankowanie i restauracja – DE; praca – PL)
 - **Rekreacja, sport, turystyka**
 - **Społeczeństwo** (wielość i przenikanie się kultur, kontakty osobiste)

Erste Befragungsergebnisse

- Erhebung wichtiger **Verflechtungsbereiche**:
- 969 Einzelnennungen, zur Auswertung gegliedert in 10 Bereiche
- Häufigste Positivnennungen:
 - **Wirtschaft** (Preis/ Verfügbarkeit/ Qualität von Produkten, Dienstleistungen – Tanken und Restaurant - DE, Arbeit - PL)
 - **Erholung, Sport, Tourismus**
 - **Gesellschaft** (kulturelle Vielfalt/ Austausch, persönliche Kontakte)

Methodik zur Erhebung grenzüberschreitender Verflechtungen

Metody badań transgranicznych powiązań

Pierwsze wyniki ankiety

- Badanie ważnych **dziedzin przepływów**:
- Najczęstsze negatywne odpowiedzi:
 - Przestępczość (DE)
 - Gospodarka (PL – wyższe ceny, emigracja zarobkowa)

Erste Befragungsergebnisse

- Erhebung wichtiger **Verflechtungsbereiche**:
- Häufigste Negativnennungen:
 - Kriminalität (DE)
 - Wirtschaft (PL - hohe Preise, Arbeitsemigration)

Methodik zur Erhebung grenzüberschreitender Verflechtungen

Metody badań transgranicznych powiązań

Pierwsze wyniki ankiety

- Badanie **transgranicznych interakcji** respondentów:
- „W jakim celu i jak często przekracza Pani/Pan granicę?“
 - 9 wyznaczonych dziedzin

Erste Befragungsergebnisse

Erhebung der **grenzübergreifenden Interaktionen** der Befragten:

- „Zu welchem Zweck und wie häufig überqueren Sie die deutsch-polnische Grenze?“
 - 9 vorgegebene Bereiche

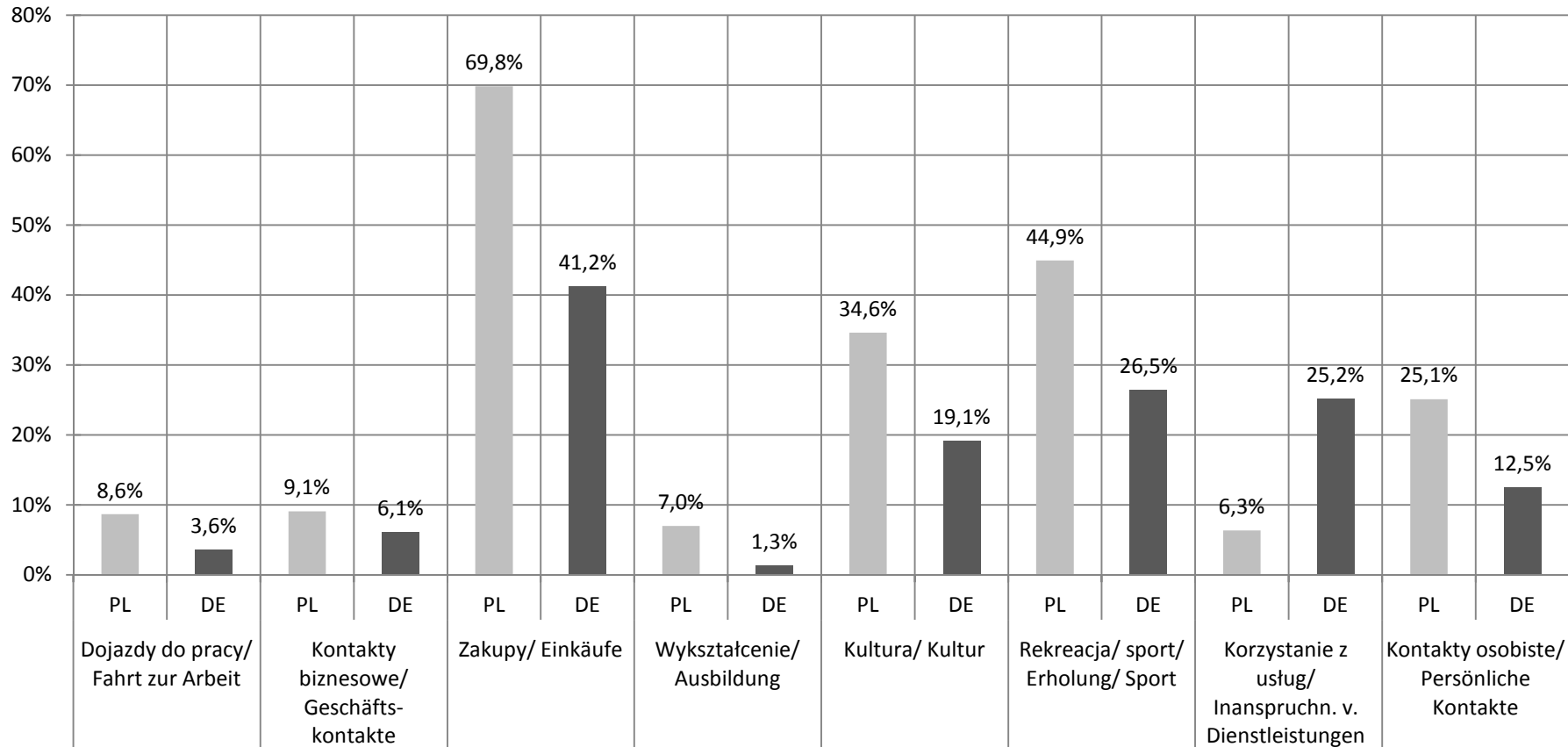
<i>Cel przekraczania granicy:</i> Zweck des Grenzübertritts: ...	<i>Codzienne</i>	<i>kilka razy w tygodniu</i>	<i>raz w tygodniu</i>	<i>kilka razy w miesiącu</i>	<i>kilka razy w roku</i>	<i>rzadziej</i>	<i>najczęściej dokąd?</i>
	Täglich	mehrmals wöchentlich	einmal wöchentlich	mehrmals im Monat	mehrmals im Jahr	seltener	Wohin am häufigsten?

Methodik zur Erhebung grenzüberschreitender Verflechtungen

Metody badań transgranicznych powiązań

Pierwsze wyniki ankiety

Erste Befragungsergebnisse

Methodik zur Erhebung grenzüberschreitender Verflechtungen

Metody badań transgranicznych powiązań

Dyskusja obszarów badawczych

Diskussion der Untersuchungsbereiche